

EKONOMICKÉ ASPEKTY UDRŽITELNÉHO **HOSPODAŘENÍ** **NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ**

(2 0 1 7)

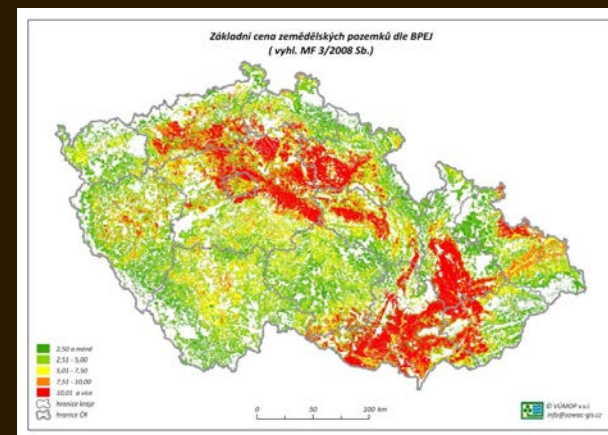
JAN VOPRAVIL

ODDĚLENÍ PEDOLOGIE A OCHRANY PŮDY

VÝZKUMNÝ ÚSTAV MELIORACÍ A OCHRANY PŮDY, V.V.I.

JAKÝ DOPAD MÁ ZTRÁTA PŮDY Z EKONOMICKÉHO POHLEDU?

ZÁBOR ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

Stav v ČR:

ÚBYTEK 290 000 ha z.p. (1966-2016)

SNÍŽENÍ RETENČNÍ KAPACITY
o cca 2,4 miliardy m³ (1938-2016)

VÝSTAVBA OCHRANNÉ
NÁDŽE až 350Kč/m³

Náklady 840 000 000 000 Kč

Zábor půdy v časovém horizontu 16 let

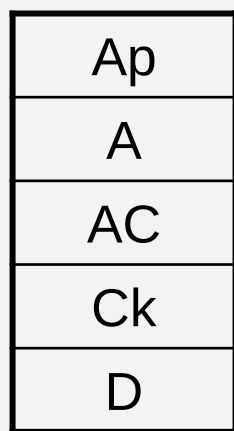

Zbavme se půdy!

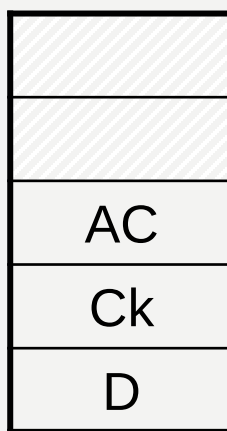

VODNÍ A VĚTRNÁ EROZE PŮDY

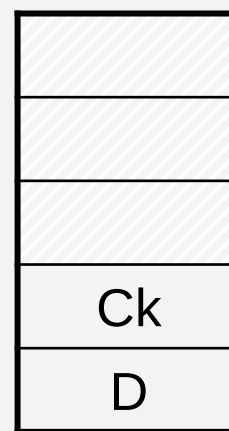
- Na rozsáhlých plochách této členité oblasti došlo k zásadní změně půdního pokryvu
- Plošná eroze

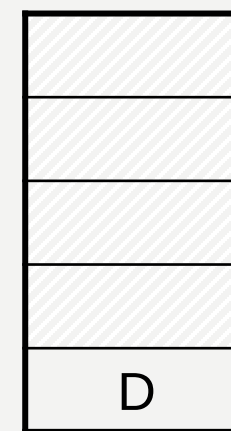
černozem
modální
na spraši

černozem
erodovaná
na spraši

regozem
karbonátová
na spraši

pararendzina
na flyš.pískovci
nebo ranker

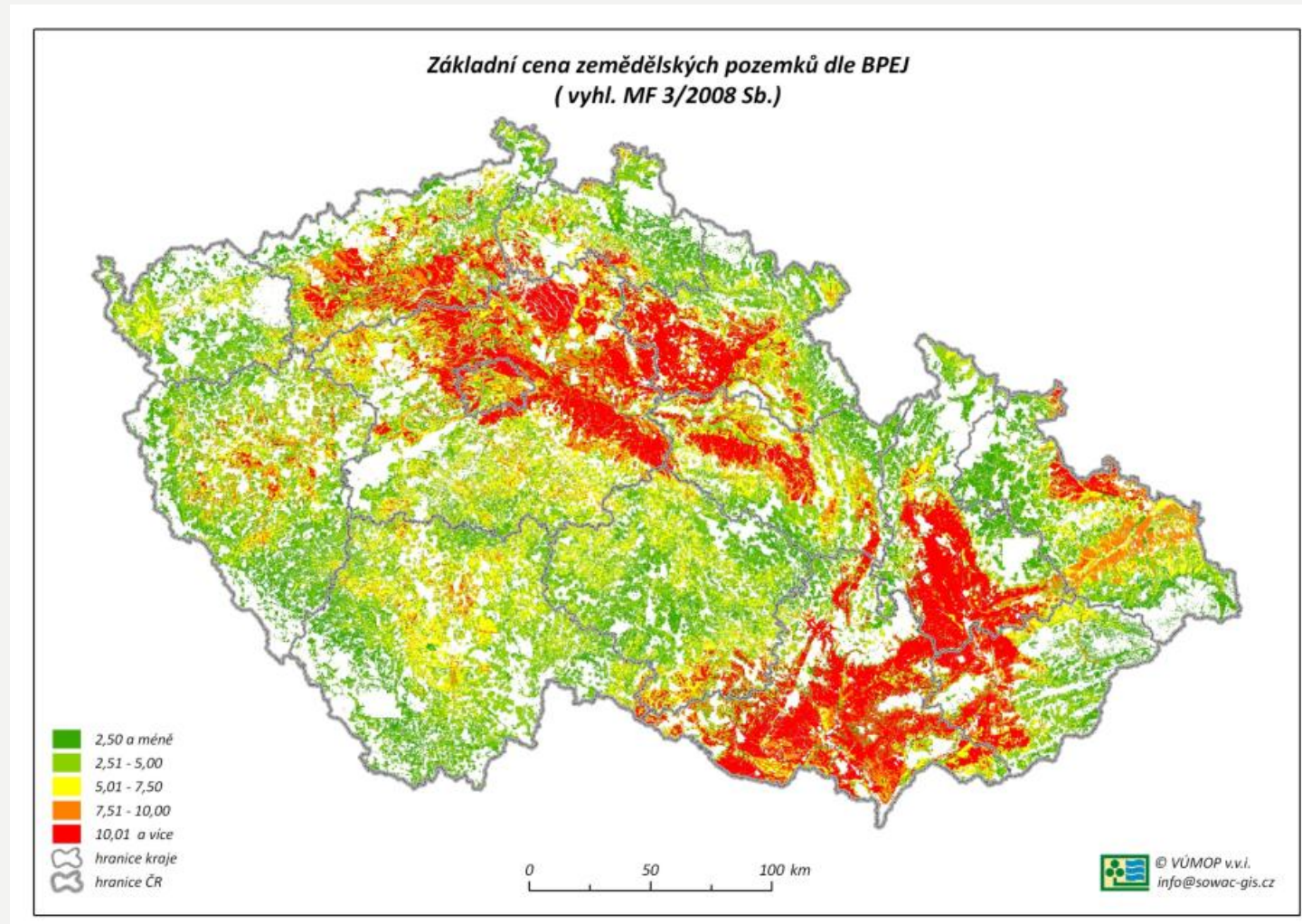

Foto: Radim Vácha

DŮSLEDKY VODNÍ A VĚTRNÉ EROZE V ČÍSLECH:

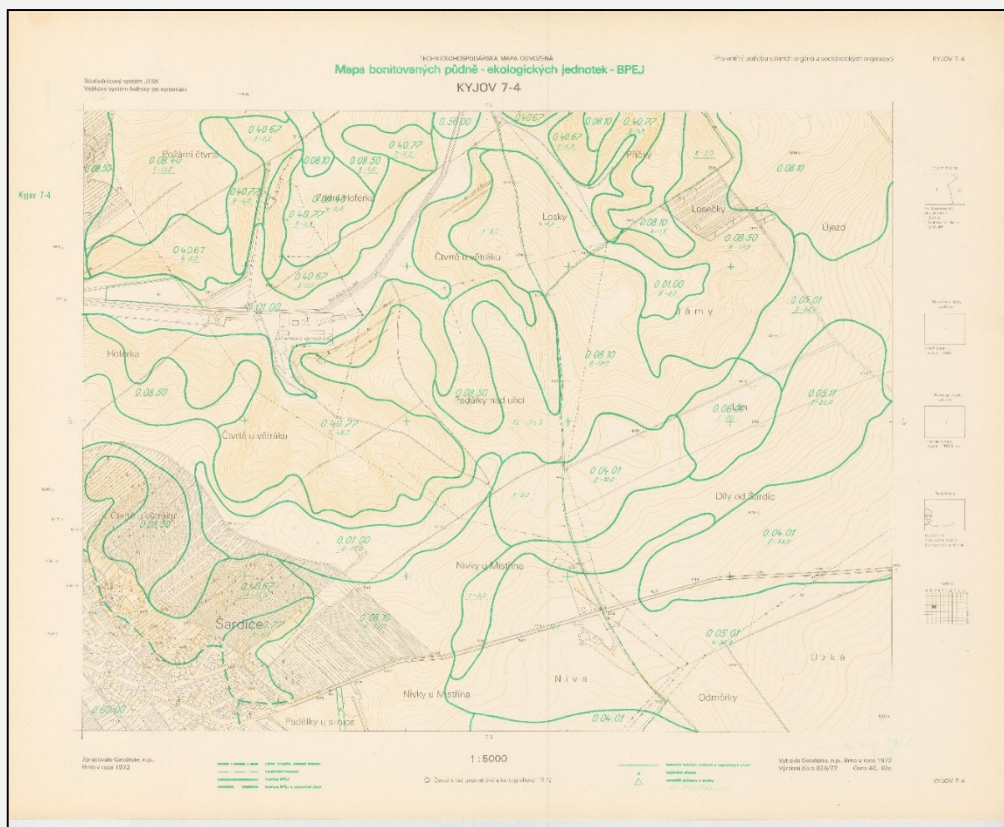
Důsledek	Náprava	Náklady
Snižování retenční schopnosti půd	ochranné nádrže	až 840 miliard Kč
	likvidace škod po povodních	v r. 2014 až 52 milionů Kč
	odbahnění m3 sedimentu	200-1500 Kč/m3
	založení protierozních opatření	80.000-900.000 Kč/ha
Úbytek zdrojů podzemní vody	vysoké odběry vody	66,18-98,30Kč/m3
	škody na zemědělské produkci	v r. 2016 až 2,6 miliard Kč
	odškodné zemědělcům	za r. 2016 až 600 milionů Kč
A další	...	...

BONITACE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

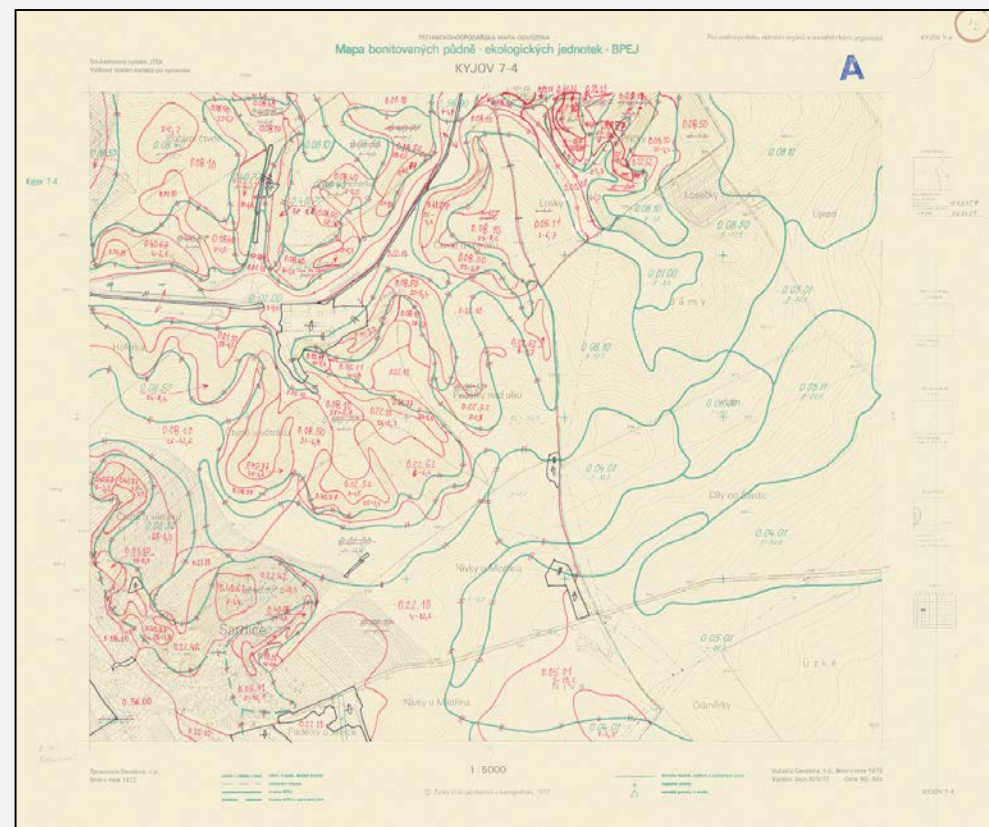

BONITACE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

Aktualizace BPEJ v k.ú. Šardice (okr. Hodonín)
BPEJ **před** aktualizací (1973) – **0.01.00 – 289,0ha**

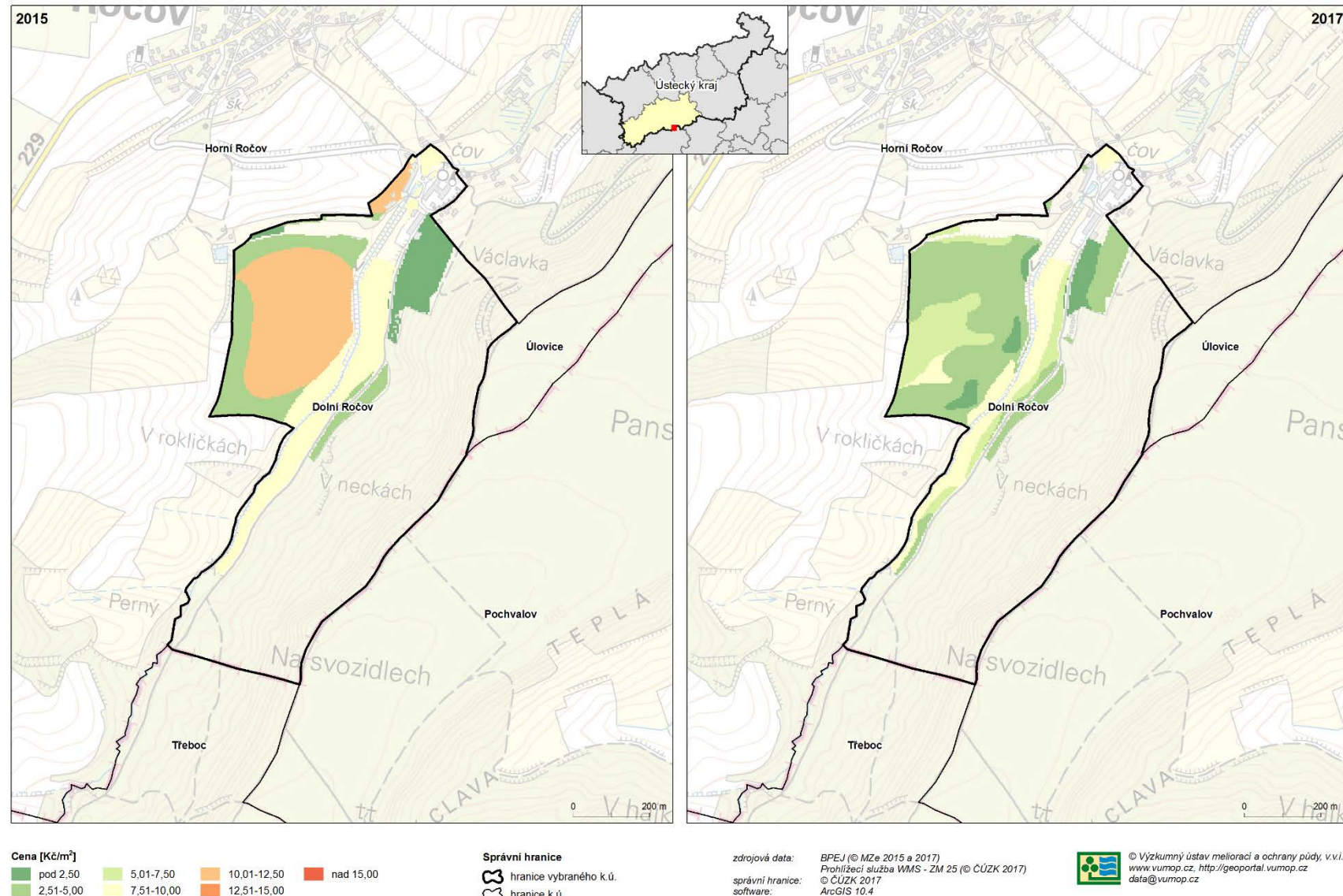

Aktualizace BPEJ v k.ú. Šardice (okr. Hodonín)
BPEJ **po** aktualizaci v roce 2000 – **0.01.00 – 45,7ha**

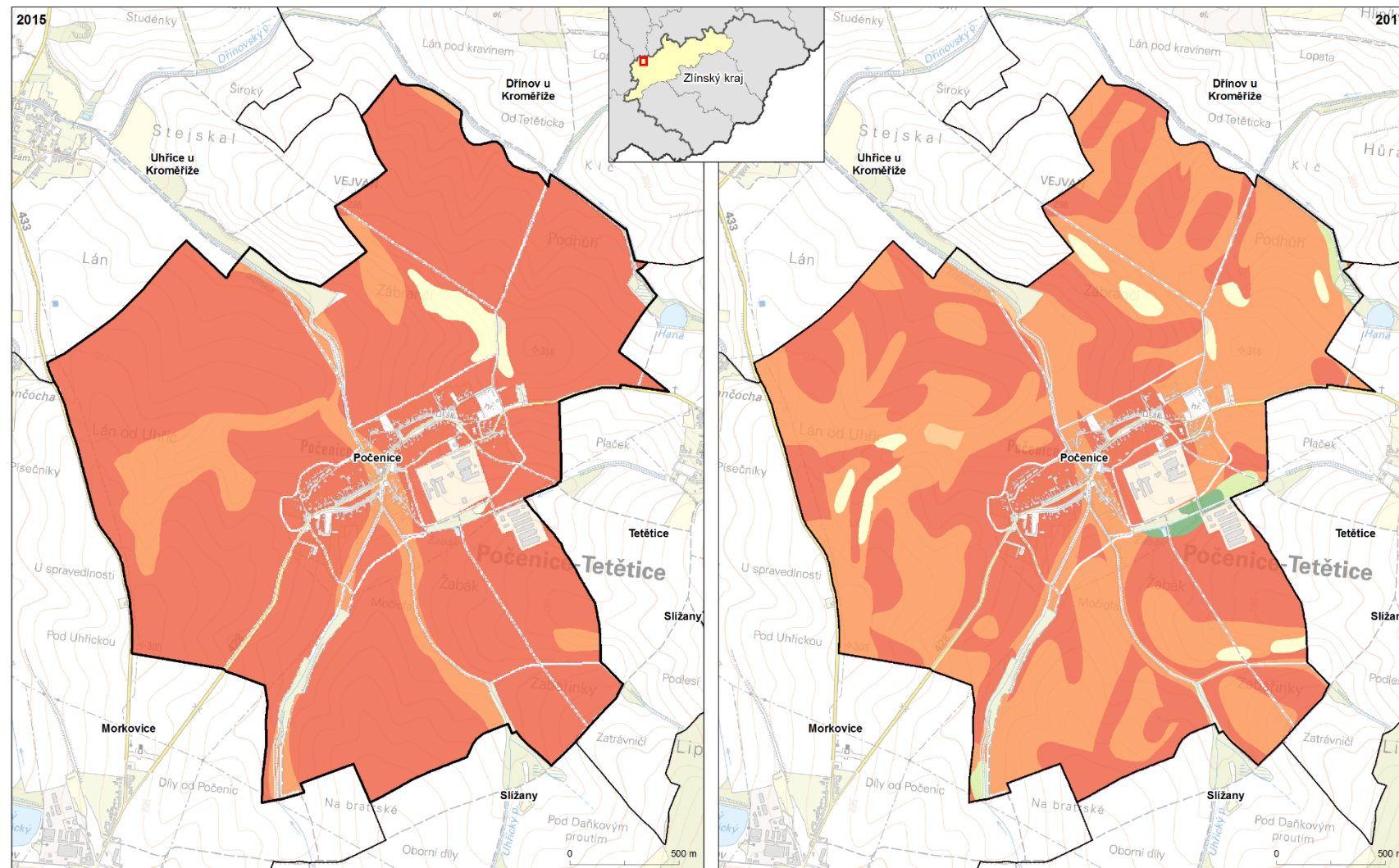
BONITACE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

POROVNÁNÍ ZÁKLADNÍ CENY ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMKŮ DLE BPEJ V LETECH 2015 A 2017

BONITACE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

POROVNÁNÍ ZÁKLADNÍ CENY ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMKŮ DLE BPEJ V LETECH 2015 A 2017

Cena [Kč/m²]

pod 2,50	5,01 - 7,50	10,01 - 12,50	nad 15,00
2,51 - 5,00	7,51 - 10,00	12,51 - 15,00	

Správní hranice

- hranice vybraného k.ú.
- hranice k.ú.

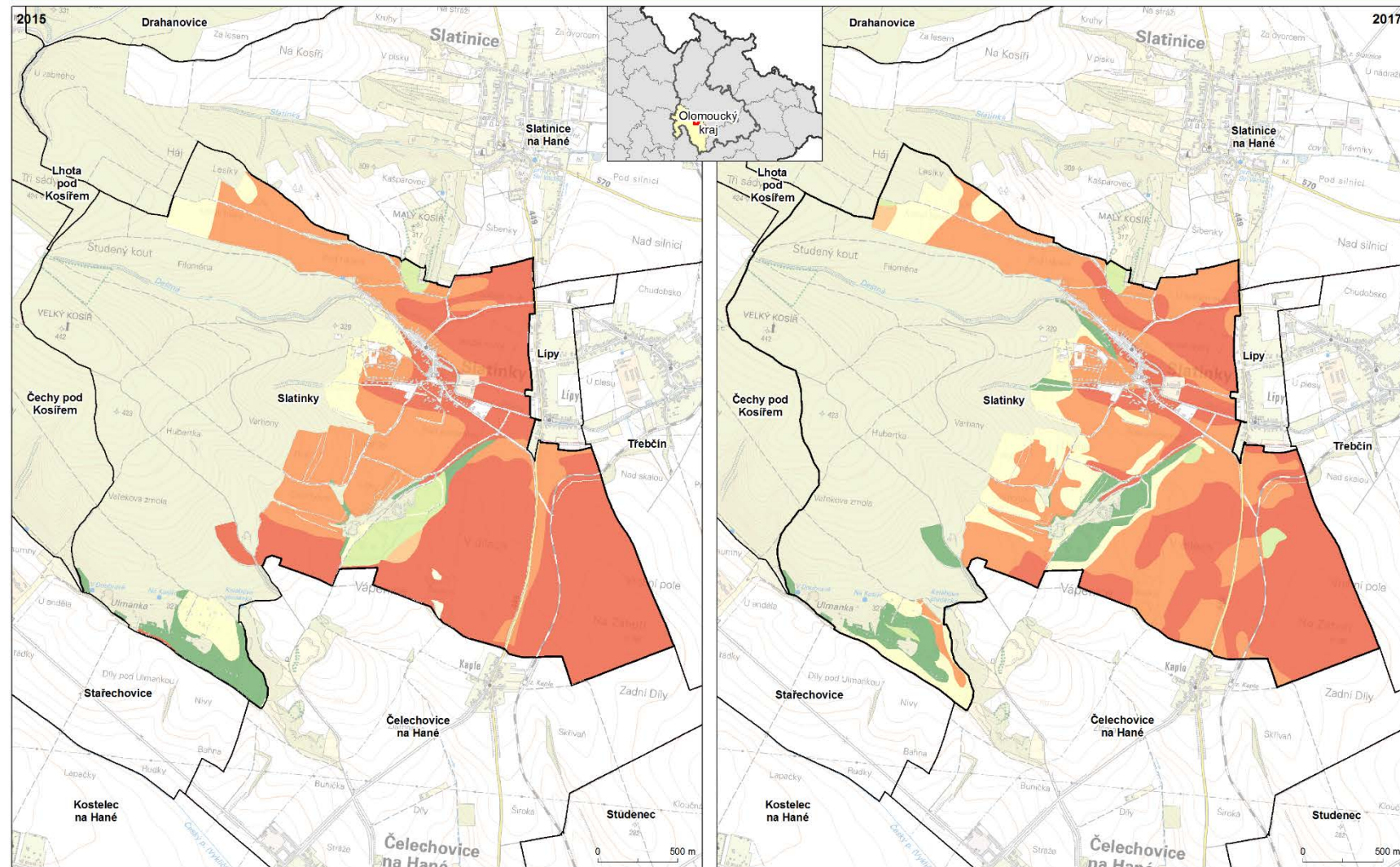
zdrojová data: BPEJ 2015 a 2017 (© SPÚ)
správní hranice: Prohlížeč služba WMS - ZM 25 (© ČÚZK 2017)
software: © ČÚZK 2017
 ArcGIS 10.4

© Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
 www.vumop.cz, http://geoportal.vumop.cz
 data@vumop.cz

BONITACE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU ČR

POROVNÁNÍ ZÁKLADNÍ CENY ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMKŮ DLE BPEJ V LETECH 2015 A 2017

Cena [Kč/m²]

pod 2,50	5,01 - 7,50	10,01 - 12,50	nad 15,00
2,51 - 5,00	7,51 - 10,00	12,51 - 15,00	

Správní hranice
 hranice vybraného k.ú.
 hranice k.ú.

zdrojové data: BPEJ 2015 a 2017 (© SPÚ)
 prohlížeč: služba WMS - ZM 25 (© ČÚZK 2017)
 správní hranice: © ČÚZK 2017
 software: ArcGIS 10.4

© Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
www.vumop.cz, <http://geoportal.vumop.cz>
data@vumop.cz

JAKÁ JE CENA PŮDY?

**JAKÝ VLIV MÁ
VLASTNICTVÍ PŮDY?**

VYSOKÝ PODÍL PRONAJATÉ PŮDY V ČR

- V ČR se hospodaří z více než **80 %** na pronajaté půdě
- V EU je to průměrně **50 %**
- **Chybí vztah zemědělce k půdě, krajině (přímý i generační)**

Rizika hospodaření na cizí půdě:

- menší motivace ke kvalitní péči o půdu,
- snaha o okamžitý zisk bez ohledu na budoucí stav půdy,
- možnost zmaření investice do půdy ze strany uživatele (organické hnojení, vápnění) pokud nebude pachtovní smlouva prodloužena)...

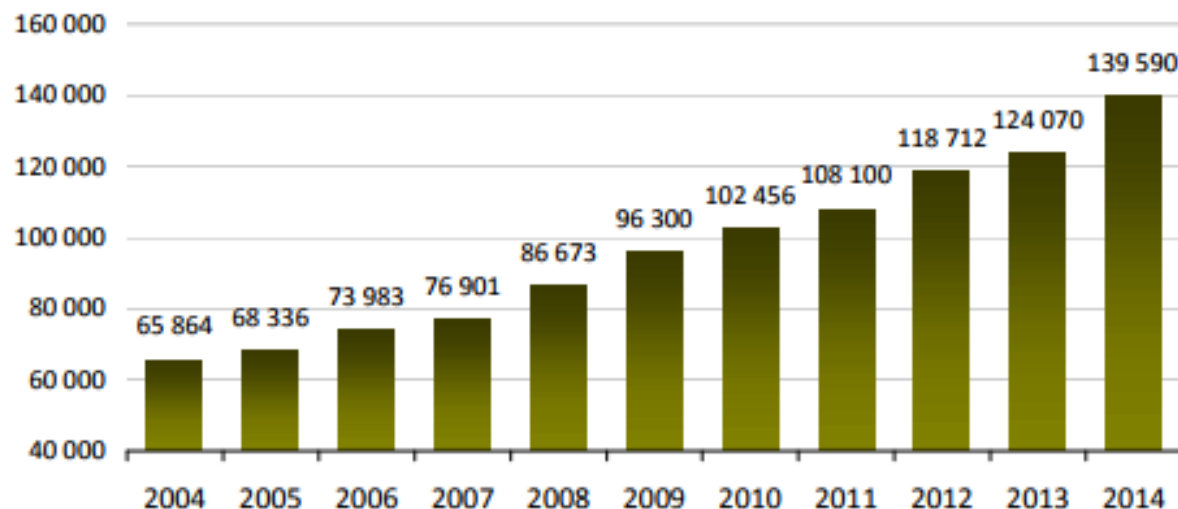

potřeba uzavření kvalitní pachtovní smlouvy

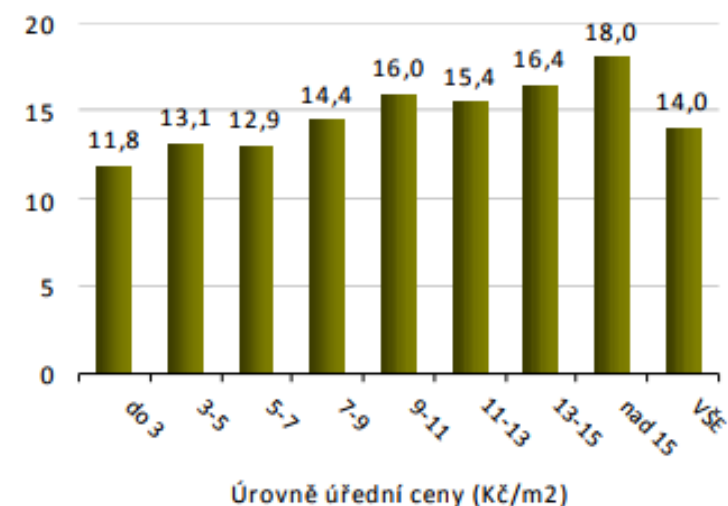
VÝVOJ CENY PŮDY

Průměrná úřední cena pro celou Českou republiku aktuálně činí 7,14 Kč/m² (oproti předchozí úrovni 6,22 Kč/m²). Průměrné tržní ceny jsou však nadále výrazně vyšší než nově stanovené ceny úřední - v roce 2014 činil tento rozdíl 96 %.

Vývoj tržních cen zemědělské půdy 2004- 2014 (Kč/ha)

Tržní ceny půdy v jednotlivých úrovních úředních cen

VÝVOJ VÝŠE PACHTOVNÉHO

T7.2/04 - Průměrné pachtovné na 1 ha pronajaté půdy podle výrobních oblastí (Kč/ha)¹⁾

Výrobní oblast	Fyzické osoby						Právnícké osoby					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ²⁾	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ²⁾
Kukuřičná	2 068	1 921	1 873	1 954	2 192	2 289	1 680	1 727	1 842	1 966	2 145	2 276
Řepařská	1 543	1 607	1 694	1 774	1 885	1 982	1 908	1 993	2 089	2 261	2 560	2 803
Bramborářská	871	925	933	958	1 152	1 237	1 040	1 149	1 199	1 344	1 503	1 668
Bramborářsko-ovsná	872	908	904	980	1 182	1 260	887	961	1 070	1 234	1 414	1 607
Horská	689	763	751	747	1 012	1 128	666	719	859	908	993	1 142
ČR	1 259	1 272	1 274	1 324	1 484	1 549	1 317	1 421	1 473	1 630	1 849	2 044

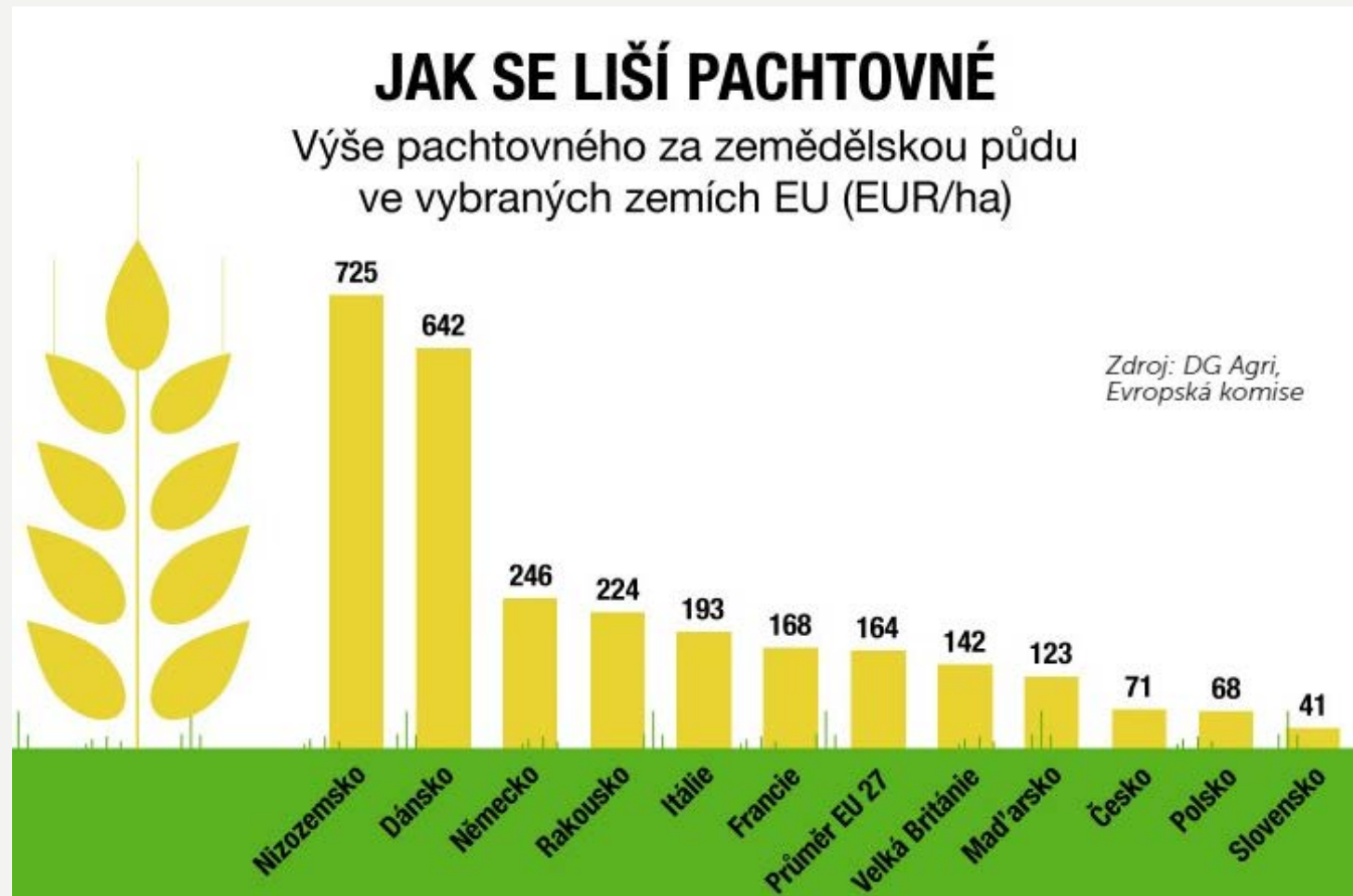
1) Pachtovné z půdy počítané podle výsledků ze sítě FADN.

2) Kvalifikovaný odhad vývoje výše pachtovného.

Pramen: Vyběrové šetření FADN CZ

Zpracoval: M. Lekešová, M. Hruška (ÚZEI)

VÝVOJ VÝŠE PACHTOVNÉHO

Důležitá témata:

- Pracovní skupina „PŮDA“ – téma: regulace trhu s půdou
- Novela zákona o SPÚ – pachtovné 2,2% z ceny zemědělského pozemku
- Směny iniciované SPÚ – způsob, jak zajistit dostatek státní půdy pro provádění KoPÚ
- Rezerva pro rozvojové programy státu

DĚKUJI ZA POZORNOST!

A TEĎ DO DISKUSE!